

Procházka za sochou

Milí čtenáři a snad stále ještě vytrvalí poutníci ostravskými sochařskými trasami. Skoro se zdá, že bychom už za těch několik sezón mohli mít takřkajíc vyčerpáno. Ale zatím ne, protože - jak už bylo dříve řečeno - jižní cíp Ostravy je nejrozlehlejším obvodem, v němž se během výstavby stále ještě věnovala péče „zkrášlování“ meziblokových prostranství sochou nebo reliéfem. Také dnes si v některých případech budeme moct ironicky říci „bylo - nebylo... a už není.“

TRASA XIX. - Ostrava - Jih, část Zábřeh: Výškovická ➔ Volgogradská ➔ Výškovická

V první polovině šedesátých let se starý Zábřeh nad Odrou začal rozrůstat přes východozápadní komunikaci Rudnou a Výškovická ulice, která ji protínala, určovala sídlištní expanzi dále na jih. Z Moravské Ostravy je to pěkný kousek cesty, tak se k výchozímu bodu dnešní trasy, obchodní galerii Kotva, vydáme raději tramvají. A hned se u Kotvy zastavíme.

Protáhla budova sleduje po celé své délce linii Výškovické ulice a od poloviny šedesátých let nabízela tehdy pestrou paletu zboží. Architektura Bronislava Firla a Jiřího Smejka nastavovala kolemjdoucím svou brutalistní (nikoli brutální) tvář z pohledového betonu. Tuto estetiku přijal i sedmadvacetimetrový **reliéf Václava Uruby** (1967-1968) na vysazeném patře hlavního průčelí. Sochař zvolil velmi úspornou a současně výmluvnou formu právě s ohledem na působení samotného materiálu. Lapidární abstraktní tvary vystupovaly z vnějšku z

V. Uruba, Reliéf, ZŠ Volgogradská

plochy a v ochozu z rubové strany reliéfu se uplatnily prázdné výřezy, jimiž procházelo světlo. Úplně původně zůstalo v této plastické části jinak strohého průčelí i rýhování, rytmická stopa, která se do betonu otiskla z bednění.

Proč mluvím v minulém čase? Vzpomínáte si na nadpražní reliéfy ze zateplených fasád domů z Klegovy ulice v Hrabůvce? Vznikly stejně jako tento na konci šedesátých let. A stejně jako tam bylo tiše i toto rozměrné, svobodně komponované a architekturu stylově respektující sochařovo dílo v roce 2014 (!!!) zlikvidováno. Jako by ostravské práce V. Uruby nenašly klid podobně, jak nepříznivě ukončil osud sochařův život. Jedna Urubova stopa, byť sochařsky nenápadná, přece jen ve spojení s Kotvou zůstala: vstup z ulice na vnější schodiště s kovovým zábradlím je ozvláštněn organicky formovanou betonovou **Vlnou**. Nakonec si nedaleko od Kotvy můžeme další Urubovo dílo prohlédnout. Ale ještě chvíli zůstaneme na Výškovické.

Kino Luna je typickou architekturní kulturního stánku na sídlišti konce

L. Čmerda, B. Firla, Fontána Luna (původní stav)

šedesátých let. **Lumír Čmerda** a architekt **Bronislav Firla** vytvořili rovněž dobově charakteristický objekt fontány **Luna** z vertikálních válců, uvnitř nichž fungovalo osvětlení. V loňském roce byla kašna renovována, aniž byl dodržen původní autorský projekt. Čtvercová vodní nádrž řešená po obvodu jako betonová lavice byla nahrazena mělkým marmolitovým bazénem, jehož barevný povrch splývá s okolní komunikací pro pěší; vodní trysky se z vnitřního tělesa posunuly po obvodu vertikální srostlice. Ve svislých pásech bylo shodně rytmizováno také průčelí kina Luna, tento původní břídicový plášť byl však v následujícím desetiletí odstraněn.

Pokračování na str. 5

II. ročník soutěže Miss Babča

II. ročník soutěže o nejsympatičtější seniorku je za námi a vítězkou se stala paní **Radmila Svršková**. Soutěž se pořádala v rámci tzv. Senior klubu v Domě kultury Akord.

Vítězce blahopřáli **starosta MOB. Ostrava-Jih Martin Bednář** a **sexuolog Radim Uzel**, který byl také předsedou poroty.

Dámy všem ukázaly, že i v pokročilém věku to jde s elegancí a dobrou náladou. Soutěžily ve třech disciplínách. Nechyběla promenáda v kostýmu, ale došlo i na volnou disciplínu, kde dámy předvedly to, co ve volném čase dělají rády. Porota to neměla opravdu jednoduché, ale i obecenstvo fandilo a dobře se bavilo.

Tak milé seniorky, toto je možná pro některé z vás inspirací přihlásit se do dalšího ročníku!

Jaká byla atmosféra soutěžního odpoledne si prohlédněte ve fotoreportáži na straně 20.

MUDr. Růžena Mašková: Než dělat zbytečné věci, raději si zajdu na procházku se psy

MUDr. Růžena Mašková

Máme za sebou opravdu horké léto a to nejen venkovními teplotami, ale i v přeneseném smyslu, tedy jako konkrétní zážitky lidí - bohužel ne vždy šťastné. Třeba pár týdnů nazpět jsem mluvila se ženou v korzetu a s poraněnou páteří. Fatální zranění měla jenom proto, že když jeli na dovolenou, její manžel jel jako šílenec. Sebe při havárii zabil... Ovšem ostatní šílenci na cestách se takovými případy stejně nepoučí a jsou přesvědčeni, že jich se smrt za volantem netýká. Přitom na tisíc obyvatel jezdí v naší republice 500 automobilů. A tak tady máme například v posledním víkendu července 13 mrtvých na silnici, což je statisticky nejhorší víkendový výsledek za poslední tři roky. Stojí pak taková dovolená za to? Lidi, dávejte na sebe pozor. Věřte, že ode mne je taková výzva dvojnásobně správná, protože za prvé jsem psychiatr a za druhé, ačkoli řidičák mám, za volant bych nesedla.

Můj soused dává občas ve společnosti k dobru (na moji adresu), že má vzdělanou sousedku, která je „imrvěre na záchytce“. A když se rozproude debata na téma inteligence a alkohol, on ji korunuje výrokem: „Je abstinentka a chodí tam na služby“. Je to pravda. Osobně nemám nic proti tomu, když se někdo v přiměřené míře napije, ovšem problémem bývá právě ta přiměřená míra. Za dlouhá léta na záchytce jsem nabyla přesvědčení, že většina opiců má nad sebou několik andělů strážných a nějakého patrona, o kterém nevím, jak se jmenuje. Ale zároveň vím, že reakce opiců jsou silně individuální. Málokdy usměvavé a většinou nějakým způsobem agresivní. No, a když pak mají zaplatit 2000 korun za nocleh na protialkoholní záchytné stanici, jejich snaha o podvody leckdy nezná mezí. Třeba nedávno jedna žena nějak znejistěla, když diktovala své údaje při propouštění. Sestrám se to nezdálo, a při ověřování na policii zjistily, že nahlášená osoba je už tři měsíce po smrti. Účet za záchytka na takovou adresu, to by bylo překvapení pro pozůstalé... Čili, až si žena vzpomněla, jak se doopravdy jmenuje, teprve pak byla propuštěna.

V této souvislosti chci zejména seniory varovat, ať jsou na svá data opatrní a rodná čísla nebo občanské průkazy, hned tak někomu k dispozici nedávají.

Ovšem, když se vrátím k té individuální reakci opiců, vím také o jednom smutném případě. Vyšetřovala jsem devatenáctiletou studentku, ve které - když se napila - se probudila touha skákat z okna. Nebyly to sebevražedné sklony, pouze ta touha. Varovala jsem ji před pitím alkoholu, ale neposlechla. A při oslavě v partě studentů pak podnapilá vyskočila z třetího patra a zabila se. Andělé strážní tenkrát nezaúřadovali a ona se tak kromě jiného postarala všem o hrozný zážitek.

Jedno ze žhavě diskutovaných témat v celé naší republice pak jsou islámští migranti. Na protialkoholní záchytné stanici s nimi nemáme sebemenší zkušenost, ostatně, oni mají zákaz pití alkoholu. Ale jako psychiatr říkám naprosto vážně, že fanatismus je nebezpečný všude, i u křesťanů. Pravdou však je, že když mladík dokáže s výkřikem Allahu akbar podříznout kněze, jak se to stalo ve Francii, jedná se o fanatismus v takové míře, v jaké ho dnes neznáme v žádném jiném náboženství. A islámští teroristé mají za své zločiny ještě příslibu existence v nebi... Ježkovy chlupy, jak by asi vypadalo to nebe plné vrahů? Neříkám, že jsou takoví všichni migranti, ale obecně, s jejich současnou mentalitou, se experiment s jejich masovou integrací v Evropě (tedy i v naší zemi) nemůže podařit. Abychom si rozuměli, nejsem proti tomu pomáhat potřebným, ovšem pomáhat je zapotřebí tam, kde to má smysl a určitě ne za cenu sebeničení. Navíc i u nás máme tisíce potřebných lidí, bezdomovců, seniorů, dětí a handicapovaných, mnohdy bez takového oblečení, telefonů a stravovacích požadavků, jaké vidáme u migrantů - tak proč by měli mít lépe vybavení cizinci přednost před našimi potřebnými občany?

A kdyby vláda hledala, kde se dají finanční prostředky ušetřit, o jedné oblasti bych věděla: posudky na zbavení svéprávnosti. Tento institut je sice dobrý a má své opodstatnění zvláště v současné době, kdy chrání duševně nemocné lidi před podvody i zneužitím. Jenže od roku 2014 došlo ke změně v občanském zákoníku a odborné lékařské posudky na tyto osoby se musejí vypracovávat co pět let. Přitom v řadě případů jde o setrvalý a neměnný stav, kdy se jedná pouze o zátěž soudců, znalců a značné částky za vypracování (ve skutečnosti za zkopírování) posudků. Jsou sice poúrazové stavy, kdy dojde ke zlepšení u pacienta, ale takových případů je málo. Někteří odborníci proto přímo upřednostňují výrobu posudků na zbavení svéprávnosti místo toho, aby se začlenili do léčebných procesů.

Osobně jsem s těmi posudky skončila, protože dělat zbytečné věci mě nebaví. Raději si zajdu na procházku se psy. A kdo nemá psy, ať si třeba zajde do lesa na houby - letošní rok je na ně výjimečně bohatý.

(di)

Časopis SeniorTip vychází za podpory těchto institucí:

OSTRAVA!!!

OSTRAVA!!!
MORAVSKÁ OSTRAVA
A PŘÍVOZ

Moravskoslezský kraj

HAVÍŘOV

Zbyněk Pražák: Ostrava je srovnatelná s evropskými velkoměsty

Je sice rodákem z Moravského Krumlova, ale od pěti let vyrůstal v Ostravě. Jeho tatínek, středoškolský pedagog, sem byl za své politické názory poslán v roce 1959 jako dělník „na převýchovu“. Ve svérázném ostravském prostředí vyrůstal spolu se čtyřmi sourozenci a v tomto ohledu pak jablko nepadlo daleko od stromu: má čtyři děti. V zastupitelstvu města Ostravy přitom Zbyněk Pražák se čtyřletou pauzou zasedá už od roku 1990 a v současné době je náměstkem primátora pro kulturu a volnočasové aktivity.

„Sečtu-li všechna volební období, pak mám tu čest působit ve funkci náměstka primátora už 18 let a vždy do mé působnosti spadaly oblasti související zejména se vzděláváním, zdravotnictvím a se sociální a kulturní tematikou“, konstatuje Zbyněk Pražák.

„Je samozřejmé, že za tak dlouhou dobu jsem získal spoustu zkušeností a navázal mnoho kontaktů. Velký důraz jsem kladl na to, abych měl také zpětnou vazbu a proto i dveře mé kanceláře jsou pro každého vždy otevřeny. Víím, že právě senioři a lidé s handicapem spadají do skupin, které zasluhují pozornost a pomoc svého okolí. Ostatně, už těsně po revoluci, v dobách, kdy se otevíraly možnosti spolupráce se zahraničím, jsem z Francie do Ostravy přivážel darované vozíčky pro handicapované děti a také zval specialisty, kteří učili naše zdravotníky a rodiče, jak těmto dětem účinně pomáhat. Mám radost z toho, že tato unikátní spolupráce, kterou jsme před 23 lety založili, dnes už pod názvem Evropské dny handicapu, stále pokračuje a každoročně na tato setkání odborníků přijíždějí do Ostravy lidé z celé Evropy.“

Když se ohlédnete za uplynulým čtvrtstoletím v Ostravě, co pokládáte za největší úspěch?

„Je toho mnoho, co se podařilo udělat a těžko stanovit pořadí. Takže pouze heslovitě. Pokud se budu soustředit na oblasti, které spadaly do mé sféry, pak jako perličkou bych mohl začít obnovou Mariánského sloupu na Masarykově náměstí, jehož rozbité části jsem objevil v kopřivách u hnojiště naší zoologické zahrady. Za velmi důležité pak považuji vybudování krásného domova pro seniory v Zábřehu a rekonstrukci všech stávajících zařízení.

Výstavba hospice ve Výškovcích, zřízení múzické školy pro děti se zdravotními problémy v Mar. Horách, vytvoření projektu včasné intervence jako preventivní opatření ke snížení kriminality dětí, zavedení grantového systému na opravy kulturních památek, výstavba komunitního centra pro děti s handicapem v Mariánských Horách a mnoho dalšího. Nicméně bych chtěl zdůraznit, že vidím ještě spoustu toho, co by v Ostravě dokázalo zpříjemnit život nejen seniorům a co je dosud před námi.“

Jak byste stručně zhodnotil oblast kultury?

„To je na dlouhou diskusi. Ostrava byla i v minulosti místem, kde kulturní produkce měla v porovnání s jinými městy velmi slušné renomé. Problémem, až na výjimky, byl neutěšený stav samotných objektů kulturních zařízení. Ale to již dnes neplatí. Máme nové divadlo loutek, proběhla celková rekonstrukce divadla Antonína Dvořáka, ostravského muzea a Knihovny města Ostravy. Janáčkova filharmonie a komorní scéna Aréna dostaly nové sídlo a jsou nastartovány další významné investiční projekty. Mnohé kulturní organizace byly transformovány do podoby, která lépe naplňuje stávající potřeby. S významnou angažovaností města zde vznikají nové kulturní organizace a aktivity, které napomáhají tomu, že Ostrava je dnes vnímána jako skutečné kulturní centrum

kraje. V některých směrech dokonce s přesahem přinejmenším republikovým, ale i evropským a dokonce světovým. Osobně vnímám stoupající zájem veřejnosti o kulturní akce, což se odráží i ve vyšší návštěvnosti kulturních představení, kdy některé tituly jsou dlouho předem zcela vyprodány. To vše je signálem, že Ostrava umí nabídnout kvalitní kulturu a v tomto směru zasluhuje právem srovnání i s jinými významnými evropskými městy.“

Vy „kopete“ v barvách KDU-ČSL. Na volebních plakátech jste měl jediné slovo: Věřím. V jaké rovině jste to myslel?

„Chápu, že toto heslo vyvolává otázky a často jsem vysvětloval, proč jsme si je vybrali. Vycházeli jsme z našeho hesla: "Věřím, že lidský život zasluhuje úctu od jeho vzniku až do přirozeného konce". Slovo VĚŘÍM je nejsilnějším slovem z této věty. Obsahuje v sobě vnitřní sílu, naději, důvěru, jistotu. A v dnešní době, kdy už lidé nevěří politikům, médiím, ani navzájem jeden druhému, právě toto slovo vyjadřuje ty hodnoty, které společnosti zjevně postrádá. Proto jsme si je zvolili za své volební motto, kterým jsme chtěli říci, že naším přáním a cílem je udělat maximum pro to, abychom obrátili nedůvěru v důvěru, nejistotu v pocit jistoty a beznadě v naději, že tento stav se dá změnit.“

Nakolik Vám víra ovlivnila osobní život?

„Měl jsem to štěstí, že jsem společně se svými sourozenci byl vychováván v rodině, kde nás rodiče, především svým vlastním příkladem, učili naplňovat principy Desatera do podoby radostné služby druhým a jsem jim za to velice vděčný. Pro mne osobně je křesťanská víra také cestou ke snaze o pochopení souvislostí a o porozumění smyslu těch věcí, které vlastním rozumem jsou jen obtížně pochopitelné. A to včetně vnímání smyslu lidské bolesti a utrpení spojeného s principem oběti a naděje. Moc rád bych stejnou víru, která není založena pouze na tradicích, ale na současných potřebách světa a na pomoci druhým, tu víru, která dokáže člověka naplňovat vnitřní radostí, předal i svým dětem.“

S náměstkem primátora Statutárního města Ostravy Ing. Zbyňkem Pražákem rozmlouval Jiří Muladi

Výlet k nejvýchodnějšímu trojmezí ČR

Krásné podzimní dny můžete využít například k návštěvě Hřčavy, která je nejvýchodnější obcí u nás. V blízkosti obce jsou státní hranice s Polskem a se Slovenskem. Nejvíce navštěvovanou trasou je zde cesta vedoucí na Trojmezí, kam jsme se vydali i my. Není to daleko, necelé 2 km, ale v žádném případě to není po rovině. Příjemným zjištěním je, že část cesty je nová a trochu zkracuje původní

Na Trojmezí byly v roce 1995 postaveny tři žulové monolity; Každý ze sousedících států má na svém území svůj. Tyto obelisky jsou v nadmořské výšce 556 metrů a polský trojmezí bod je nejjižnějším bodem česko-polské hranice. V roce 1990 byl na Trojmezí symbolicky vysazen strom-Lípa přátelství. Trojmezí zvláštního provedení tvoří společný hraniční kámen, hraniční most, dva altány a tři obelisky trojúhelníkového půdorysu. Společný hraniční kámen leží v korytě potůčku, oficiálně je zvaný trojstátní bod Beskydy.

Altán na trojmezí

Při cestě na Trojmezí jsme obdivovali výstavbu dálnice na území Slovenska, která překonává několik bočních údolí pomocí mostů. A ne ledajakých! Ten nejvyšší most na této dálnici pod jménem Most Valy o výšce 86 m (a délce 591 m) nad dnem údolí překlenul údolí Gorylova potoka pod Hřčavou. A co víc - protože Hřčava leží výše než mostovka uvedeného mostu, je už dnes z mnoha míst na Hřčavě na nový nejvyšší slovenský silniční most nádherný panoramatický pohled!

Když se vrátíte zpět do obce, můžete navštívit Lurdskou jeskyni, je to kamenný lesní oltář ve tvaru půloblouku. Od restaurace Pod Javorem se k ní vydáte zpět po silnici - cca 70 m. Pak po schodech vlevo sejdete z cesty a asi 100 m půjdete dolů lesem. Je tam zbudovaný nový chodník.

U lesního oltáře se sochou Panny Marie je pramen léčivé vody. Nezapomeňte láhev a napijte se této lahodné vody.

Velmi zajímavý je dřevěný kostelík. Začal se stavět v březnu 1936. Stavba rychle rostla a tak dne 5. července 1936 se konala slavnost svěcení kostelíku a zasvěcen byl věrozvěstům Cyrilovi a Metodějovi. Na výstavbu kostelíku byla tehdy vyhlášena sbírka. Největší měrou přispělo ministerstvo zemědělství, které darovalo dřevo a povolilo lámání kamene v místním lomu U Černého potoka. Zajímavostí je, že v seznamu dárců je i paní Anna Hlaváčová z Prahy, Národní jednotka Slezská z Prahy a Národní rada Praha. Lze se domnívat, že uvedené dary zprostředkovala také paní Anna Hlaváčová (babička hereček Jany a Dany Hlaváčových), která je pohřbena na místním hřbitově. ↓

V době naší návštěvy, se prováděla vnější rekonstrukce kostelíku, kterému bylo v červenci 80 let. Zvuk hrčavského zvonu má tu zvláštnost, že je slyšet ve třech státech: v České republice, Polsku a na Slovensku. V roce, kdy byl kostelík vysvěcen, nikdo nezemřel a naopak se narodilo 9 dětí.

Vedle kostelíku je zajímavá stavba. Není to fara, vilku si nechal postavit děkan Hanzlík z farního úřadu v Jablunkově v roce 1946. Další zajímavostí je roubená Masarykova škola z r. 1924, u které je pomník T.G. Masaryka a E. Beneše. Na nové škole je pamětní deska, připomínající návštěvu Václava Havla. A najdete zde i další zajímavosti. Nedaleko obce Hřčava je místo posledního zastřeleného vlka v Beskydech (VLK 1914), památný buk, který údajně pochází z dnes již vykloučeného původního jedlobukového pralesa, přírodní jezírko U Hajdušonky - hluboké jen několik desítek centimetrů - i lidovou roubenou architekturu.

V budově pošty je prodejna suvenérů, kde si můžete zakoupit „gorolské“ produkty. Malé občerstvení pak nabízí místní restaurace Pod Javorem.

Spojení na Hřčavu není jednoduché, ale návštěva stojí opravdu za tu námahu. Dojet je potřeba do Mostů u Jablunkova a odtud pak autobusem směr Hřčava. Cesta autobusem trvá asi 30min. a je velmi krásným zážitkem. Nádherné výhledy z pohodlí autobusu při pěkném slunečném dni vám dlouho zůstanou v paměti. Zdatnější turisté se mohou vydat na Gírovou (839 m.n.m.) a posedět ve stejnojmenné horské chatě, ale o tom snad příště.

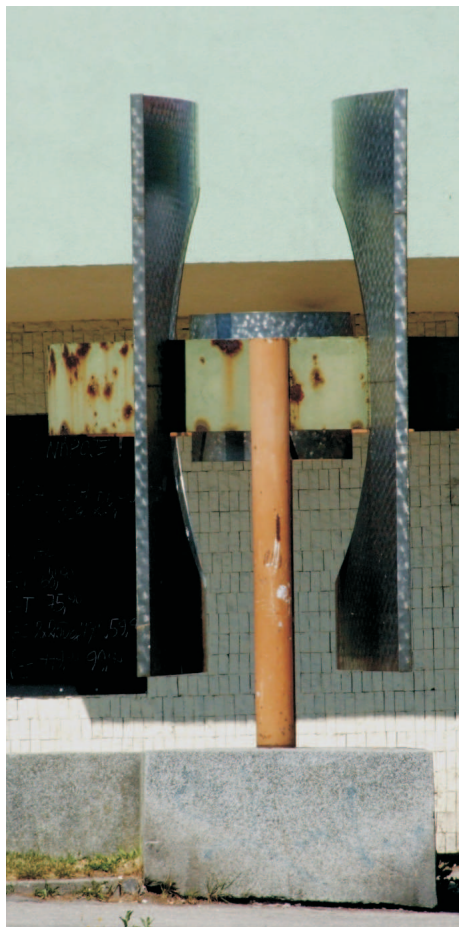
Přejeme vám mnoho krásných zážitků z turistických cest!

Text a foto: Daniela Prošková,
MO SD ČR Ostrava

Pokračování ze strany 1.

Před nákupní galerii zasadil do nízké betonové zídky sochař **Otto Cienciala** kovovou **Kompozici** (1967).

Podobně jako Urubův reliéf není konkrétně předmětná. Svou strukturou, perforovanými a prohnutými plochami kovu může navodit prožitek prostoru; kotouč vodorovně příčně vložený do kruhové průrvy se pomyslně otáčí a evokuje čas. Dnešní, čerstvě repasovaná podoba připomene původní stav díla z konce šedesátých let.

Galerii děl z času uvolněné kultury na konci šedesátých let doplní konečně i jediný dochovaný monumentální **reliéf** již několikrát zmíněného **Václava Uruby**. Najdeme jej na Volgogradské ulici na průčelní fasádě obslužného křídla základní školy (viz obr. str.1). Pochází z poloviny šedesátých let a stejně jako zaniklé Urubovy reliéfy v architektuře představuje tzv. *art brut* („syrové“, „hrubé“ umění jako opak prvotně líbivého; označení se vztahuje také na projevy primitivních etnik, autorů z mimoumělecké sféry - naivistů, spi-ritistů, duševně chorých apod.; těší se však odbornému zájmu jak historiků umění, tak psychologů nebo psychiatrů). Umělec využil jako základní výrazový prostředek pohledový beton v lapidárních tvarech vystupujících z

hladkého podkladu. Nepochopení v následném čase reliéf „vylepšilo“ zaslepujícím nátěrem, o ochranné stříšce nemluvě... V době vzniku ohodnotila dílo i umělecká komise, což také svědčí o relativní svobodě, díky níž se abstraktní nebo jinak nepopisná umělecká produkce mohla oproti tzv. socialistickému realismu dostat i na veřejná prostranství. Urubovy architektonické plastiky v jižní části Ostravy vůbec dokládaly - a ve zbytku ještě dokumentují - obecnější vývoj monumentálního umění šedesátých let.

V atriu ZŠ se v polovině šedesátých let cachtal **Lachtan** (1965), dílo **Karla Vávry**. Dnes sedí na suchu v trávě, což mu ani z hlediska zoologického, ani z pohledu estetického nesvědčí.

Na závěr naší výpravy se znovu vrátíme na Výškovickou ulici, abychom se naopak ocitli v historii nedávne a doslova spojené s dneškem. Je třeba hledat v trávě před vstupem do domu č. 87. Je tam zasazena **deska připomínající manžele Jaromíra a Dolores Šavrdovy**. V betonu s náznakem fragmentárního labyrintu se lapidárně připomíná, že „*těžce zkoušeli v době normalizace*“. J. Šavřda pracoval jako učitel, knihovník, právník, novinář (na konci šedesátých let, kdy v místě jeho bydliště vznikaly Urubovy reliéfy), dělník v ZOO nebo skladník; byl vězněn, působil v Chartě 77 a v brněnském samizdatu; je autorem románů, povídek, poezie a deníků. Připomínka ostravské osobnosti je opět součástí paměti nejen pro bezprostřední sousedství jednoduchého kusu betonu, o jehož instalaci se v r. 2014 zasadil okrašlovací spolek *Za krásnou Ostravu*. S odstupem je možno takto se vrátit i k dobové literatuře, která dokumentovala čas po uvolněných šedesátých letech.

Marie Šťastná

10. září - Den seniorů v Zoo Ostrava

Nevíte jak příjemně prožít volný čas? Návod je jednoduchý, vyjděte si na procházku do ostravské zoologické zahrady.

V průběhu roku pořádá zoo mnoho akcí pro všechny věkové skupiny. Většina z nich má dnes již tradici. Jsou to přednášky, soutěže, komentované krmení zvířat i komentované prohlídky skleníků, kde je možné obdivovat tropické a subtropické užitkové rostliny, orchideje, palmy ale i další exotické rostliny. Jednou ročně - také již tradičně - se otvírá brána zoologické zahrady seniorům. Vstup je v tento den pro seniory volný včetně prohlídky zoo s průvodcem.

Statutární město Ostrava vyhlašuje X. ročník ankety

Senior roku 2016

Návrh na ocenění u příležitosti Mezinárodního dne seniorů může do 30. září 2016 zaslat každý, kdo zná ve svém okolí mimořádně aktivního (v konkrétní oblasti) člověka staršího 65 let, s bydlištěm na území města Ostravy, který dodnes výjimečným způsobem přispívá ke zlepšení života společnosti. V přihlášce je třeba uvést jméno, příjmení, věk, adresu bydliště, telefonický nebo e-mailový kontakt na kandidáta, zdůvodnění nominace, jméno a kontakt na předkladatele.

Současně je vyhlášena kategorie Klub seniorů roku 2016, do které mohou občané nominovat klub (organizaci či sdružení) zaměřující se na aktivizaci seniorů, a o němž se domnívají, že je svou činností zajímavý či výjimečný. V případě nominace klubu pro seniory uveďte jeho název, adresu sídla klubu, jméno a kontakt na zástupce klubu, zdůvodnění nominace a kontakt na předkladatele.

Tipy posílejte na adresu: Redakce Ostravská radnice, Prokešovo nám. 8, 729 30 Ostrava nebo e-mail: gbalcarikova@ostrava.cz Na obálku nebo do e-mailu připište heslo Senior roku 2016 nebo Klub seniorů 2016.

Historický kalendář Ostravska

Červenec - září

1. července 1991 se činohra Petra Bezruče osamostatnila, vystoupila ze svazku Státního divadla Ostrava a vrátila se k původnímu názvu Divadlo Petra Bezruče.

2. července 1916 na Ostravsku začala vlna mohutných hladových bouří provázených protestními stávkami. Ve střetnutích s vojenskou asistencí bylo během několika dnů zastřeleno 14 osob a desítky osob utrpěly zranění. Dne 7. července bylo na celém Ostravsku vyhlášeno stanné právo a byly pozatýkány stovky účastníků demonstrací.

4. července 1916 v obci Peremeti u Dubna na Volyňsku (dnes Ukrajina) zemřel akademický sochař, medailér Vojtěch Sapík (narodil se 8. dubna 1888 ve Slezské Ostravě).

V letech 1906-1912 studoval na Umělecko-průmyslové škole v Praze, v roce 1913 odjel na studijní pobyt do Itálie a na Capri, kde se seznámil s T. G. Masarykem a M. Gorkým.

(Zde vytvořil jeho portrét, jediný z té doby). V roce 1914 byl povolán do rakouské armády, odvelen na ruskou frontu, kde padl. Za svého života se zúčastnil několika soutěží, mimo jiné v roce 1913 získal druhou cenu v soutěži na pomník Jana Žižky v Praze. Posmrtné výstavy jeho děl se konaly v roce 1917 v Praze, a v letech 1926, 1934 a 1956 v Ostravě.

7. července 1966 byla slavnostně zahájena výstavba pivovaru v Nošovicích. S předpokládanou roční produkcí 900 tisíc hl. piva se měl stát třetím největším podnikem svého druhu po pivovaru smíchovském (1,3 mil. hl) a plzeňském pivovaru (přes 1 mil. hl). Pro stavbu pivovaru právě v lokalitě Nošovice mluvila především výborná voda z řeky Morávky. Předpokládalo se, že zaměstná 328 lidí. Stavbu za 118 mil. korun realizovaly Vítkovické stavby Ostrava-Kunčice, nejmodernější technologické zařízení dodal Chepos Hradec Králové. Vedlejším produktem pivovaru bylo pivovarské mláto, výborné krmivo, kterého se ročně vyprodukovalo 12 tisíc tun. Proto se součástí komplexu staveb pivovaru stala také velkokapacitní výkrmna pro 500 býčků.

9. července 1991 je datován zákon o zřízení Ostravské univerzity a Slezské univerzity se sídlem v Opavě s účinností od 28. září 1991. Akademický senát Masarykovy univerzity v Brně, právní nositel přípravy zřízení Slezské univerzity, ustavil 17. září 1990 Filozofickou fakultu v Opavě a Obchodně podnikatelskou fakultu v Karvině. Výuka na fakultách byla zahájena 8. října 1990. Ostravská univerzita vznikla přeměnou stávající samostatné Pedagogické fakulty v Ostravě.

27. července 1916 okresní hejtmanství v Moravské Ostravě vydalo na základě ministerského nařízení vyhlášku o odezdání veškerého kuchyňského náčiní, náradí a dalších předmětů (vyjma příborů) z mědi, mosazi a niklu, bronzu a cínu. Za tím účelem bylo zřízeno několik sběrů a úředníci byli zmocněni provádět prohlídku všech místností a přestupky přísně trestat. ➔

8. srpna 1916 se na některých šachtách OKR objevily vyhlášky, kterými se horníkům prikazovalo nosit na ruce černo-žlutou pásku jako odznak domobrance a zdravít důstojníky a vojenské úředníky smeknutím klobouku.

27. srpna 1916 byl na náměstí v Mariánských Horách pod protektorátem vojenského velitele polního maršálka Augustina Hajcka slavnostně odhalen válečný pomník.

Navržen a proveden byl akad. sochařem Karlem Novákem a arch. E. Karlíčkem z Prahy. Pomník tvořil sloup 13 m vysoký z umělé žuly, který nesl na svém vrcholu rakouského orla s korunou. Na podstavci pak měl 2 m vysokou postavu rytíře, reliéfy hlavy císaře, znaky Moravy a Mariánských Hor. Hlavním důvodem zřízení pomníku bylo shromáždit hotovost pro fond sirotků a vdov po padlých vojácích. V den vzniku republiky 28. října 1918 byl nenáviděný betonový pomník poškozen. Stržen byl reliéf císaře a rakouský orel. Přestavba tohoto pomníku (uvažovalo se o legionářské tematice) byla z finančních důvodů zamítnuta. Jeho odstranění provedli bezplatně 4. února 1921 dělníci Dolu Ignát.

C. a k. ministerium vojenství.

Vlastenecká válečná sbírka kovů!

Pod protektorátem Jeho Excelence c. a k. ministra vojenství, polního zbrojmistra Alexandra rytíře Krobatina.

Obyvatelstvu!

**Pomozte vyhrát válku!
Sbírejte a darujte kovy!**

**Měď, tombak, bronz, mosaz, nikl, cín,
zinek a aluminium,**

v jakékoliv podobě, mají ve válece svůj význam a plní důležitý účel, sbírají-li se a odvádějí-li se **válečné správě**

k upotřebení. Darujte tyto kovy, pokud jich jen můžete postrádati. Darujte však pouze tyto kovy. Nedarujte

ani železa ani oceli ani plechových předmětů!

V každé domácnosti, na každé půdě, v každém sklepě, v každém krámě, v každé dílně jsou předměty kovové, jež lze snadno využít postrádati. Připravte je a dejte je

žákům, kteří k Vám přijdou sbírat.

Nedomnívejte se nikdo, že dar Tvůj jest příliš nepatrný!

Vaše dary kovů obdrží ministerium vojenství!

Peněžní hodnotu kovů obdrží úřad pro válečnou péči

pro milodary vojínům v poli,
pro zřízení útulů pro invalidy.

Nepřátelská loďstva chtějí nám uzavřítí dovoz kovů a válečnou správu uvést v rozpaky. Obyvatelstvo ukaže však nepřátelské cizině, že jeho láska k vlasti rovná se nevyčerpatelné báni a pomůže ostřít meč, jímž má se mír vynutit.

Čestné předsednictvo:

Jenerál pěchoty Bedřich svobodný pán Georgi,
c. k. ministr zeměbrany.

Ústřední správa. Místní správa.

KALENDÁRIUM

28. srpna 1966 v Ostravě zemřel pedagog, publicista, sokolský pracovník Neklan Parma (narodil se 19. října 1890 v Opavě). Po studiích klasické filologie na univerzitách v Praze a ve Vídni od roku 1915 nepřetržitě vyučoval na gymnáziích v Opavě, Strážnici, Moravské Ostravě, Příboře a nejdéle v letech 1925-1950 na reformním reálném gymnáziu v Přívoze. Po svém penzionování v roce 1950 se podílel na vybudování podnikového archivu Vítkovických železáren, kde setrval až do roku 1964. Už od mládí byl literárně činný, psal do Moravskoslezského deníku, Dělnického deníku a Ducha času. Kromě lokálních zpráv psal články kulturního a vlastivědného zaměření. Parma byl činný i osvětově. Působil jako vzdělavatel Tělocvičné jednoty Sokol Ostrava I. Kronika Sokola z jeho pera vyšla i knižně.

7. září 1916 vzhledem k dlouhému trvání války byly v Rakousku zavedeny tři bezmasé dny - pondělí, středa a pátek. V sobotu bylo zakázáno k vaření užívat tuků. Hostinští nesměli na jídelních lístcích nabízet více než tři masitá jídla a z moučných jídel jen jeden moučník. Kvůli úspoře oleje byla zakázána příprava majonéz a omáček s tukem.

PhDr. Antonín Barcuch, Archiv města Ostravy

Znáť historii a své kořeny je žádoucí

Co je zajímavého v Archivu města Ostravy pro vás zjišťovala Marie Kalinová. Vyzpovídala ředitelku archivu paní Dr. Przybylovou a zde jsou její odpovědi včetně pozvánek na připravované akce.

Archiv představuje paměť města a nevyčerpatelný informační zdroj poznání jeho historie a dějinných souvislostí. To si uvědomovali i naši předkové a již v období novověku, v 16. století, nechali pro uložení důležitých pergamenových listin zhotovit kovovou uzamykatelnou truhlu, „*kteráž na ratouzu chována bejtí má*“, miněna tím dnešní stará radnice. K ustavení archivu v současném pojetí, jako součásti úřadu města Moravské Ostravy, došlo až 1. září 1923 a prvním archivářem byl jmenován středoškolský profesor Alois Adamus.

Účel Archivu města Ostravy je možno definovat jako přejímání dokumentů, jejich ukládání v odpovídajících podmínkách, zpracovávání a zpřístupňování. Za každým uvedeným krokem se skrývá množství částečně rutinní, ale především odborné práce. Každá z těchto činností vytváří nutnou podmínku pro naplnění podstaty archivu - vytváření paměti města.

Nejviditelnější je krok poslední - zpřístupňování. Archiv je totiž otevřen široké veřejnosti, i když ta to mnohdy tak nevnímá. A díky internetu si můžete velkou část podstatných dokumentů prohlížet či studovat z pohodlí domova, ať již bydlíte v Ostravě nebo na opačné straně zeměkoule. K tomu stačí jen zadat do prohlížeče adresu <http://amo.ostrava.cz>.

Studium přímo v badatelně archivu je pro všechny, kdo se zajímají o historii města jako celku nebo jen o nějakou dílčí část, bez poplatku a je možné v pracovní dny od pondělí do čtvrtky. Témata a důvody studia jsou velmi různorodé. Jen musíme upozornit, že v Archivu města Ostravy nejsou uloženy žádné matriky. Takže genealogové k nám chodí dohledávat až detaily k vybraným osobám, zda třeba neměli živnostenské oprávnění, kde konkrétně bydleli, pokud byl již dům demolován apod.

Nejstarším dokumentem v archivu, ale i velmi cenným pro rozvoj města, je privilegium Karla IV. ze 17. května 1362, kterým panovník uděluje Moravské Ostravě právo konání 15denního trhu. ➔

POZVÁNKA

V souvislosti s městským znakem je nutno zmínit další pergamenovou listinu, a to z 11. listopadu 1426, na níž je přivěšena městská pečeť s vyobrazením koně bez uzdy.

Budova Archivu města Ostravy

Nelze opomenout ani znakové privilegium, kterým český král Ferdinand 7. června 1532 povýšil ves Třebovice na městys a udělil mu znak. Ten výtět nej... může být velmi obsáhlý, protože i dokumenty moderní doby mají značnou vypovídací hodnotu jako např. nejstarší ostravské noviny, jejichž zkušební číslo s názvem Localanzeiger für Mährisch Ostrau und Umgebung (Místní oznamovatel pro Moravskou Ostravu a okolí) vydal v roce 1875 Heinrich Plaschil.

Práce archivu je popularizována řadou aktivit oslovujících širší veřejnost. Pravidelně pořádáme v září ve vestibulu Nové radnice tematické výstavy. Ta letošní nese název **Město probuzené ze spánku aneb Ostrava v 19. století** a zachycuje proměnu ospalého poddanského maloměsta v nejvýznamnější průmyslové centrum habsburské monarchie.

V říjnu vždy přibližujeme formou „autorského čtení“ obsah nového svazku sborníku OSTRAVA. Jednotlivé příspěvky stále dokazují, že je v dějinách města co objevovat. Opomenout nemůžeme ani datum 9. června, které je spojeno s mezinárodním dnem archivů, a v tento den je v prostorách archivu vždy připravena výstava originálních dokumentů. V tomto roce byla akcentována historie obchodních domů.

A na závěr jen připomeneme akci určenou především seniorům, kterou již po několik let připravujeme společně s Ostravským muzeem a která se nazývá **Moje Ostrava - moje historie**.

I letos máme připravenou zajímavou nabídku přednášek, a to ve **čtvrty 6. 10., 20. 10., 3. 11. a 24. 11. 2016**. Jako bonus pro stále návštěvníky ještě posezení s malým překvapením dne **1. prosince 2016**.

PhDr. Blažena Przybylová, ředitelka Archivu města Ostravy

GVU/Dům umění v Ostravě

Poděbradova 1291/12, Ostrava 1

27. 9. 2016 - 8. 1. 2017

V novém světě/Podmínky modernity 1917-1927

V GVVU v Ostravě bude zahájen exkluzivní výstavní projekt kurátora Karla Srpa, který je třetí doplňující částí předchozích výstav Svěry zření / Poklady českého výtvarného umění přelomu 19. a 20. století a Černá slunce / Odvrácená strana modernity 1927 - 1945. Cílem projektu je představit umělecké dění na pozadí sociálního a politického klimatu v období, které úzce předcházelo vzniku samostatného Československa, a následně dobu tzv.

první republiky, jež byla svým způsobem ojedinělá a v rámci českého umění neopakovatelná," uvádí Karel Srp, vedoucí kurátorského týmu.

Výstava představí více než padesát autorů, kteří budou zastoupeni více než dvěma stovkami uměleckých děl. Jedinečnost, vysoká umělecká i odborná úroveň výstavy spočívá v tom, že nebudou prezentováni pouze představitelé hlavního proudu, ale prostor dostanou i zástupci regionálního umění, jako například Ferdiš Duša, Břetislav Bartoš, Alois Zapletal a autoři, kteří byli dosud spíše opomíjeni, mezi něž patří i Georg Kars.

Dům umění v Ostravě hledá pro tuto výstavu kustody. Návštěvnost předchozích výstav byla velmi vysoká, budou tedy potřebovat posily na hlídání sálů. Většina jejich kustodů jsou aktivní senioři, proto se obracejí na seniory s touto nabídkou. Zájemci se mohou hlásit na adrese richtarova@gvuo.cz nebo na tel.č. 733 612 007.

SHF 2016 nabídne rekordních 35 koncertů

Svatováclavský hudební festival má nabitý program. Letošní ročník od 1. do 28. září je komunikován v novém moderním vizuálu a přivádí opět hvězdy evropského i světového formátu, např. fenomenálního trumpetistu Sergeje Nakarjakova, Collegium 1704 Václava Lukse, sopranistky Simonu Šaturovou, Martinu Jankovou či Hanu Blažíkovou, izraelského violoncellistu Gavriela Lipkinda a další přední umělce.

Collegium 1704 Václava Lukse

Moravskoslezským krajem se rozezná hudební klenoty z období od středověku až po 20. století ve 31 kostelích. SHF se snaží každým rokem posouvat hranice festivalu a samozřejmě nejedno překvapení je připraveno také letos. "Chceme oslovit nejen milovníky klasické hudby, ale také širokou veřejnost" říká ředitel SHF Igor Františák a pokračuje: „Z letošního festivalového programu mám opravdu velkou radost, je nabitý výjimečnými koncerty, které zazní v podání špičkových umělců."

Zahajovací koncert zazní 1. 9. 2016 v zrekonstruovaných prostorách katedrály Božského Spasitele v Ostravě. Nastudování velkolepého díla Missa solemnis Ludwiga van Beethovena, kterou skladatel komponoval pro svého žáka, přítele a mecenáše arcibiskupa Rudolfa Jana pro jeho intronizaci olomouckým arcibiskupem, se ujal německý dirigent Roland Kluttig. Pod jeho taktovkou se představí čtveřice skvělých zahraničních sólistů, PKF Prague Philharmonia a Český filharmonický sbor Brno.

Sergej Nakarjakov

Program festivalu najdete na www.shf.cz

Knihovna města Ostravy

ul. 28. října 2, Ostrava 1

Knížní tipy

Srdce v temnotách Keleová-Vasilková

Román populární slovenské autorky s českými kořeny o Kláře, matce dvou dětí, kterou finanční problémy rodiny donutí ukončit mateřskou dovolenou a nastoupit do zaměstnání. Jak čtenářky říkají: „Velmi krásný příběh, snažím se sehnat všechny knihy spisovatelky, neboť píše úžasné..."

Babičky: Mrtvý kuchař Lindgren, Minna

Brilantní finské variace na slečnu Marplovou. První díl detektivní trilogie, která vychází pod názvem Babičky, je dábelsky zábavný a napínavý příběh o stáří, přátelství a životě v relativně normálním domově důchodců.

Naši andělé strážní Tolle, Eckhart

Ilustrovaná knížka o našich domácích mazlíčcích slouží k zamyšlení nad naším zbytečně stresovaným životem. Krátké zadumání nad jednoduchou filozofií především koček a psů, která může náš život udělat radostnější.

Bc. Petr Zlámal; KMO

Unikátní větrný mlýn v Nových Dvorech u Bílovce je ochráněn

Jediný větrný mlýn tzv. německého typu s technicky unikátním řešením mlecího zařízení, jenž se dochoval v Nových Dvorech u Bílovce, prošel v červenci termosancí dřevěných částí konstrukce a mlecího zařízení.

„Jednalo se o první fázi rekonstrukce v podobě horkovzdušné likvidace dřevokazného hmyzu. Náklady na tuto etapu představují zhruba 200 tisíc korun, z toho 90 tisíc tvořila dotace Moravskoslezského kraje z Programu obnovy kulturních památek a památkově chráněných nemovitostí v Moravskoslezském kraji na rok 2016,“ říká **starosta města Bílovce Pavel Mrva** a dodává, že budou následovat další opravy poškozených částí stavby a vnitřního zařízení. A to tak, aby tato jedinečná technická památka mohla být v nejbližší době

uvvedena do funkčního stavu a zpřístupněna návštěvníkům.

Větrný mlýn, který tvoří dominantu v polích šest kilometrů od Bílovce, je celorepublikově výjimečný tím, že téměř všechny jeho díly jsou původní a provozuschopné. V srpnu byla první komentovaná prohlídka této jedinečné památky.

„Odborný výklad provedl **Jan Doubek, zakladatel sekce větrné mlýny při Technickém muzeu v Brně**. Větrným mlýnům na Bílovecku byla věnována i přednáška, která se konala v bíloveckém muzeu“, řekla **ředitelka Muzea v Bílovci Eva Ševčíková**.

Prohlídka mlýna je možná po předchozí telefonické domluvě (774 064 676), bílý dům naproti mlýnu.

Dostupnost:

Autem k mlýnu se dá dojet po silnici z Dolních Nových Dvůrů. Až k mlýnu vede polní cesta. U mlýna lze zaparkovat.

Cyklo: Mlýn leží na cyklotrase č. 6192

Mlýn se nachází asi 20 minut chůze od autobusové zastávky Nové Dvory, kaple.

Šárka Seidlerová

V Bohumíně otevřeli první městské muzeum

Historicky první městské muzeum v Bohumíně se pro veřejnost otevřelo 1. července. Stálá expozice nazvaná **Bohumín- pohledy do minulosti města** vyrostla v suterénu secesního zrekonstruovaného domu Pod Zeleným dubem ve Starém Bohumíně. Má tři výstavní místnosti o ploše šedesáti metrů čtverečních, dva depozitáře a jeho garantem je **Muzeum Těšínska**. To už loni připravilo celý scénář stálé výstavy a provedlo ošetření a restaurování exponátů.

Největším lákadlem expozice je skvost, který z Bohumína pochází a po letech se na téměř stejné místo vrátil - starobohumínský poklad. K jeho nález došlo před čtrnácti lety při opravě sochy Jana Nepomuckého právě na zdejším náměstí Svobody, pár desítek metrů od domu Pod Zeleným dubem. V jeho původním podstavci se tehdy našlo 54 mincí z let 1660 až 1860. Byly mezi nimi krejčary, feniky i stříbrné tolary z Anglie, Maďarska, Toskánska, Pruska a Rakouska.

„Mezi další unikáty patří mamutí stolička a obratel. K jejich nálezu přispěla meandrující Odra, když podemlela a strhla kus břehu. Za stejných okolností se našel i další exponát, v zemi desetiletí ukrytý prvorepublikový hraniční kámen,“ uvádí **vedoucí odboru školství, kultury a sportu bohumínské radnice Pavla Skokanová**.

Nově vytvářenou výstavu doplňují také zapůjčené památky ze zrušeného muzea ŽDB - dobové píchačky, kleště nebo pamětní deska na první lití železa v Bohumíně opatřená letopočtem 1888. Římskokatolická farnost věnovala muzeu historický ornát a liturgické předměty, sdružení Vize-art zase

archaické školní potřeby. Vlastivědněetnografický klub bohumínského spolku Maryška ušil pro městské muzeum z dochovaných historických materiálů tradičním způsobem originální repliku bohumínského kroje.

Přispěli i další spolky a dobrovolní dárci. Město totiž vloni oslovilo veřejnost s prosbou o zapůjčení historických artefaktů do roku 1948, které se nějakým způsobem vážou k Bohumínu. Celkem je v muzeu k vidění několik desítek exponátů.

Muzeum má otevřeno v době provozu zdejšího informačního centra. Ve všední dny od 10 do 12 a od 17 do 20 hodin. O víkendech a svátcích od 10 do 20 hodin. V jinou dobu je možné expozici věnovanou historii Bohumína navštívit po telefonické či e-mailové rezervaci. Kontakty jsou 555 506 606 nebo hotel@podzelenym.cz. Vstupné je 20 Kč pro děti, studenty i seniory, dospělí zaplatí 40 korun.

Lucie Kolková

Dobové píchačky ze zrušeného muzea ŽDB.

Dvoustránka Krajské rady seniorů

Ohlédnutí za sportovními hrami seniorů Moravskoslezského kraje 2016

Že senioři nemusí být vždy jen nevrlí, uhádaní a nabručení to neustále dokazují. Dovedou se i bavit, setkávat se, a to nejen při klubových aktivitách, ale i při vzájemných sportovních kláních. Letos opět byly sportovní aktivity nejen klubovými záležitostmi, ale utkali se i v městských, krajských, republikových a mezinárodních kláních.

Změřili své síly v různých sportovních disciplínách, které byly rozmanité a nápadité. Kdo by si však myslel, že babičky a dědečkové skákali do výšky či sprintovali, mýlil by se. Disciplínami byly např. - hod na koš, hod šípkami na terč, hod míčkem na plechovky, tenisové dovednosti, ruské kuželky, pétanque a další.

Hry se konaly v Hradci nad Moravicí za účasti téměř dvou set sportovců. Na program byly individuální soutěže v seniorském víceboji a turnaj v ringu trojic na písku. V rámci družebních vztahů byli na krajské sportovní hry pozvaní i senioři ze Slovenska. Následně bylo přijato pozvání od slovenských seniorů k účasti na jejich celoslovenských sportovních hrách. Nepočtená výprava tam soutěžila ve víceboji jednotlivců a družstev a v týmových turnajích v ringu a pétanque. Z Piešťan domů přivezli stříbro ve víceboji jednotlivců a další medaile za vítězství v jednotlivých disciplínách víceboje jednotlivců.

Vyvrcholením sportovního úsilí seniorů byly pražské mezinárodní sportovní hry. V téměř třicetistupňovém vedru družstvo našich seniorů vybojovalo tři zlaté a dvě stříbrné medaile. Nejúspěšnější reprezentantkou – se dvěma zlatými medailami se stala Anežka Paříková z Havířova.

Sbor rozhodčích při slibu sportovců...

Turnaj v ringu trojic na písku.

Na sportovních hrách nejde jen o sportovní zápolení, ale i o dobrou zábavu jak ilustrují snímky.

Moravskoslezského kraje

Retro tábor pro seniory

Co to pro účastníky obnášelo? Spát v chatkách, ráno budíček, rozcvička a další táborové aktivity dle fyzických možností účastníků. Základnu měl tábor v kempu Kajlovec u Hradce nad Moravicí a proběhl na konci června. Organizátoři do programu zapracovali i náměty zájemců o účast. Na programu byla umělecká přehlídka, branný závod, vycházky do okolí i autobusový výlet. Prostě tak, jako to bývalo na pionýrských táborech. Na naše otázky jak se jim tam líbí a zda by tábor doporučili ostatním nám odpověděli:

Věra Š. z Ostravy

Měla jsem strach, na pionýrském táboře jsem nikdy nebyla, líbí se mi, že všichni jsou zde velmi přátelští, je tu dobrá atmosféra a spousta legrace. Vřele doporučuji tomu, kdo chce najít kamarády a neuzavírat se do samoty. Určitě to ale není pro ty, co mají rádi „svůj klídeček“ a chodí brzy spát.

Líba T. z Lichnova u Bruntálu

Je tu pěkné prostředí, prima vzduch, příjemní lidé, kamarádi, zkrátka se tu my „lichnovští“ cítíme velmi dobře. Ostatním vzkazujeme ať neváhají a klidně jedou, protože je tady dobré jídlo, dobrá zábava a zejména prima lidi.

Josef F. z Hošťákovic

Je to můj první tábor v životě a tak jsem rád, že jsem si mohl vyzkoušet jak to bylo v pionýrských táborech v 70letech. Je tu legrace, dobrá parta, krásná příroda, prostě úžasné. Neváhejte a jedte si to také vyzkoušet.

4. - 9. září: 3. vlak přátelství Slovensko - Vysoké Tatry

KRS MSK již druhým rokem organizuje pobytový zájezd do Vysokých Tater.

I letos jede 26 seniorů do známého prostředí hotelu Morava, který si pamatujeme z filmu "Anděl na horách" s J. Marvanem v hlavní roli. V plánu je výlet na Štrbské Pleso, do Starého Smokovce s výjezdem pozemní lanovkou na Hrebienok i lanovkou na Skalnaté Pleso.

Loňský pobyt účastníky příjemně překvapil a proto se letos opakuje. Všichni se těší, že načerpají nové síly a s chutí se po příjezdu zapojí do dalších seniorských aktivit.

Přehlídka uměleckých dovedností

Krajská rada seniorů MSK zorganizovala v červnu Krajskou přehlídku uměleckých dovedností seniorů. Nescházela žádná disciplína uměleckého žánru.

Účastníci z Lichnova předvedli jak zpěv, scénku "Dědek s babkou a vnučky", vyprávění Andera z Košic, tak také krásné tance. Největší potlesk přítomných získal kankán v jejich podání.

Velký obdiv získal pan Josef Šimůnek, který na foukací harmoniky - od největší, po miniaturní - zahrál nejrůznější známé i méně známé skladby. V rámci přehlídky na kytaru zahrál a zazpíval pan Zdeněk Novák. Přidali se k němu i mnozí účinkující i přítomní diváci.

Početná skupina z Bohumína předvedla a pobavila zpěvem, vlastní povídkou na tři písmena, scénkou "Rozvíjej se poupátko". Nescházela ani recitace - jak sólová, tak i skupinová - do které se zapojili i účastníci z Ostravy, Frýdku-Místku a Opavska. Kulturní program doplnilo a zpestřilo KARAOKE. Celkově vystoupilo přes 30 účastníků a předvedli jak se dovedou příjemně bavit.

O kvalitu zvuku se po celou dobu staral pan Bedřich Fiala. Zároveň s kulturním programem probíhala i výstava rukodělných prací moravskoslezských seniorů a také seniorů - účastníků pionýrského tábora z Kajlovce.

Setkání u příležitosti Mezinárodního dne seniorů

Ke dni seniorů 1. října organizuje KRS MSK v rámci akce "Poznej svůj kraj" autobusové zájezdy ze všech koutů kraje. V letošním roce poznáme na př. hrad Sovinec, podíváme se do hráze přehrady Slezská Harta a navštívíme zámeckou expozici v Bruntále. Po společném obědě proběhne slavnostní program ke Dni seniorů s vyhodnocením nejaktivnějších kraji. Zároveň bude provedeno vyhodnocení měst a obcí, které jsou k seniorům nejvstřícnější. Seznámíme se i s vítězi sportovních her seniorů.

Akce "Poznej svůj kraj" je již čtvrtým ročníkem. Poznali jsme už město Ostravu a jeho zajímavosti, prohlédli jsme si pamětihodnosti města Fulneku a vloni jsme byli v Nošovicích, Frýdku-Místku a Frydlantě n/O. Chtěli bychom v těchto akcích i nadále pokračovat, ať co nejvíce seniorů pozná kraj ve kterém nejen žijí, ale celý život zde také pracovali.

Dvoustránku Krajské rady seniorů připravily:
M. Návrátová, A. Pinterová, L. Holubová

KRAJSKÁ RADA SENIORŮ MSK
www.ms-seniors.cz

Sídlo: U Tiskárny 1, 702 00 Ostrava
tel: 721 515 012 E-mail: krajska.rada@ms-seniors.cz

Mezigenerační vztahy jsou v současnosti vnímány jako nepřilíh harmonické. Od sociologů a psychologů slýcháme o vzájemném nepochopení a zejména o neschopnosti vcítit se do potřeb a problémů druhých. O tom, jaké vztahy panují mezi prarodiči, rodiči a vnoučaty v jednotlivých rodinách rozhoduje celková atmosféra i historie těchto rodin.

Vztahy mohou být ovlivněny věkem, životními zkušenostmi rodičů, dětí, vnoučat - jejich odlišnou rolí v rodině, kulturními vzory a stereotypy. Stejně tak je ale vztah závislý na osobních vlastnostech a přístupech lidí. Jsou dány mnoha faktory, které stojí za pozornost. Jejich pozitivní vývoj ovlivňuje výchovu a formování osobních vlastností a znalostí nejmladší generace.

V rámci ročníků ankety Senior roku vyhlásilo město Ostrava také literární soutěž pro žáky 5.-9. ročníků Základních škol např.

na téma „**Dětství mé babičky, mého dědečka.**“ Do soutěže bylo zasláno množství slohových prací, z nichž vám některé v tomto vzpomínání přibližujeme.

Krásné dětství

Podtéma: Jaké dětství měla moje babička?

Maminka mé babičky byla vdova. Když se provdala podruhé, narodila se jí 6. května 1949 babička Anna. Byla městské dítě a vyrůstala v Opavě. Prababička babičku brávala hodněkrát s sebou na vesnici, kde měli svůj statek. Babička vzpomíná, že tam chodila strašně ráda. Vždycky se tam vyřádila, pohrála si se zvířátky a občas mamince s něčím pomohla. Starší sestry ji musely hlídat. A když byla babička už starší, tak ji musely brát s sebou na rande. Z toho museli mít jejich chlapci určitě velkou radost.

Před nástupem do školy dostala jako dárek pejska. Pojmenovala ho Rafík. Rafík se rád škádlil s jejich kočkou Micinkou, ale po pár dnech babičku dárek omrzela, protože přišla tragická zpráva. Její babička s dědečkem měli autonehodu, naboural do nich kamion se dřevem. Rodiče si mysleli, že když za chvíli bude chodit do školy, tak na to zapomene.

Nastal čas, kdy začala chodit do školy. Našla si zálibu v mnoha věcech. Chodila do zpěvu a zpívat umí nádherně dodnes. Dále se věnovala bruslení i atletice, ale to by teď už nejspíš nezvládla. Ale podle mého nejvíc milovala tanec, podle toho, jak dlouze mi o něm vyprávěla všelijaké historky. Na každý tanec měla pokaždé jiné šaty. Šla jí je maminka. Měla snad šaty všech barev! Babička měla v mládí strašně dlouhé vlasy až po zadeček a její babička jí pletla různé copy, dělala různé účesy, jelikož z jejich vlasů prý šlo cokoliv.

Měla dvě starší sestry. Protože její sestry potřebovaly své malé děti pohlídat, jejich mladší hodná sestřička už od devíti let musela být tetička na hlídání. Babička vzpomíná, jak její synovci a neteré pořád brečeli a stále něco chtěli a jak byla ráda, když už šli domů za svými rodiči.

Dneska je to legrace, když na různých rodinných návštěvách na to vzpomínají. Jednou, když jsme byli u jejího

synovce Ladislava, tak mu říká: „Láďo, pamatuju si, jako by to bylo včera, jak jsem tě hlídala, a ty jsi se zavřel do té dřevěné truhly a nechtěl si z ní vylézt.“ Tak to se mi líbilo. Nebo když mu říkala: „Jednou, když tě teta Věrka přivedla, že tě mám hlídat, tak jsem stála na schodech a ty jsi pod nimi na mě křičel: Já už jsem pišel, teto.“

Nejvíce mě pobavila historka o pouti v Opavě. Mohlo jí být tak deset let a se svými kamarády šla v Opavě na pouť. Měla bílé punčocháče a šatičky. Chtěla se totiž líbit jednomu chlapci. Stála u střelnice s růžemi a hned pod schody byla kaluž s bahnem. Její "objev" šel zrovna kolem, a tak chtěla na sebe upozornit tím, že kaluž přeskochí. Ani neví, co ji to napadlo, ale skončilo to tak, že spadla do kaluže a bílé punčocháče už nebyly ani trošku bílé.

Když jí bylo asi dvanáct let, začala jezdit do Ostravy za svou babičkou a dědou. Bylo to něco jiného než Opava. Jezdila tu hlavně v létě o prázdninách. Již v dětství se v Ostravě seznámila s mým dědou. Když byly horké letní dny, chodili k sobě na zahradu, opalovali se, hráli si na honěnou, koupali se v bazénku...

Také hrávali na hřišti míčové hry, nebo hráli na schovávanou v parku, který máme před naším domem dodnes. Když přijela v zimě na Vánoce, chodili kousek od domu bobovat, dělali sněhuláky, andělíčky, házeli si sníh za krk a podobně. A když přišla domů, sundala si promočené věci, oblékla se do suchých, babička jí udělala kakao. Pak si spolu hrály, nebo povídaly, nebo zpívaly.

Myslím si, že moje babička měla opravdu krásné dětství. Někdy ji ho vlastně i trochu závidím. Často, když spolu sedíme na naší zahradě na houpačce, vypráví mi své zábavné historky z jejího mládí a dětství. Stejně jí nejvíc závidím to, že když bydlela na okraji Opavy, tak mohla být s dalšími dětmi dlouho venku, protože tam se o ni rodiče nemuseli bát. Věděli, že jsou někde v okolí, je jich tam více, že se jim nic nemůže stát. Dneska to už bohužel nejde. Všude je plno zlodějů a násilí. Mamka se o mě bojí, takže musím brzy domů a raději trávím čas u nás na zahradě, nejraději se svou babičkou a dědečkem.

Dagmar Sýkorová, ZŠ Vratimov

Čtvrtletník aktualit a zajímavostí nejen ze života seniorů. Vydává Společnost senior, z.s. za přispění grantu Statutárního města Ostravy, Městského obv. Moravská Ostrava a Přívoz, Statutárního města Havířov a Krajského úřadu Moravskoslezského kraje.

Zodpovědný redaktor: Ing. Ludmila Holubová
Redakční rada: MUDr. Hugo Příbyl, PhD., Marie Kalinová,
Ing. Jiří Muladi, Hana Kuchařová, Eva Mudrová.

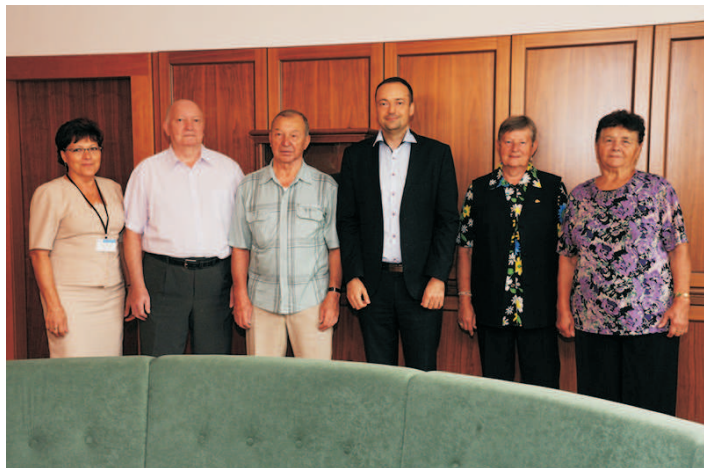
Neprodejné. Registrační značka MK ČR E 14221
Adresa redakce: Společnost senior, Na Jízdárně 18,
702 00 Moravská Ostrava
IČO 265 95 982
Tel.: 724 276 672 ; 728 466 105
e-mail: info@seniortip.cz

www.seniortip.cz

Primátor přijal úspěšné reprezentanty - seniory

Úspěchy na sportovním poli v podobě medailových žní se přišli **primátorovi města Havířova Danielu Pawlasovi** pochlubit reprezentanti-seniory. **Anežka Paříková, Petr Seidler, Achác Szigray a Alena Veselská** dovezli celkem čtyři cenné kovy z Krajských sportovních her seniorů, které se konaly v Hradci nad M. v závěru června. Ti nejlepší potom odjeli reprezentovat Moravskoslezský kraj na III. celostátní sportovní hry seniorů, konané 19.-22. července v Praze.

A havířovští senioři tam byli opravdu úspěšní. Získali celkem tři zlaté a jednu stříbrnou medaili. Celkově družstvo Moravskoslezského kraje skončilo na 13. místě z celkového počtu 24 družstev.

Velmi úspěšná byla paní Anežka Paříková, která získala hned dvě zlaté medaile v kategorii nad 70 let: v disciplíně hod granátem na cíl a disciplíně GOLF-SNAG.

Ani druhý havířovský reprezentant na hrách, pan Petr Seidler, se nenechal zahanbit. Získal zlatou medaili v kategorii do 70 let v disciplíně hod granátem na cíl a stříbrnou medaili za hod kroužky na kužel.

Primátor města poděkoval seniorům za vzornou reprezentaci a popřál jim především pevné zdraví, které je základním předpokladem dalších sportovních úspěchů. Vždyť celostátní sportovní hry seniorů - to už je skoro jako olympiáda!

zdroj: www.havirov-city.cz

Cílem je pomáhat lidem

Onkologická organizace **INNA z. s. Havířov** sdružuje pacienty se všemi diagnózami nádorového onemocnění. Byla založena v roce 1997 pro pacientky po ablaci prsu, ale postupně se k nám přidávali pacienti, muži i ženy i s jinými onkologickými problémy.

Naším cílem je pomáhat lidem, kterým je sdělena tato diagnóza a v první chvíli jsou všichni bez výjimky se svou psychikou úplně na dně. V kolektivu dříve vyléčených pacientek si uvědomí, že i po léčbě se dá normálně aktivně žít a nadále se věnovat svým koníčkům a zálibám.

Náš program je velmi široký, od pravidelných schůzek jedenkrát týdně, kde si připravujeme program ať už zábavný nebo edukační - to jsou různé přednášky podle toho, co členky klubu právě zájímá, sportovní aktivity a procházky. Děláme také akce preventivní pro studenty na školách, kde formou přednášek na téma „Prevence nádorového onemocnění prsu“ je učíme samovyšetření na maketě prsu a informujeme o důležitosti preventivních vyšetření.

Organizujeme také v Havířově veřejnou sbírku „**Český den proti rakovině**“, která se uskutečňuje pravidelně druhou středu v květnu. Stalo se už tradicí, že v říjnu organizujeme „**Jablíčkový den**“, kde se zaměřujeme na důležitost prevence a darované jablíčko je malým poděkováním za finanční příspěvky na prevenci nádorů právě při květnové sbírce.

Velmi důležité jsou pro pacienty po léčbě rekondiční pobyty, které každý rok pořádáme. Zde se snažíme formou cvičení, edukací a léčebných procedur o jejich psychickou a fyzickou podporu. Zde si hlavně noví členové uvědomí, že se dá po překonání této zákeřné choroby kvalitně žít.

Děkujeme všem, kteří se nám snaží pomoci nějakou finanční částkou na naši činnost, na naše projekty a léčebné procedury. Důkazem toho, že se nám práce daří je, že v příštím roce oslavíme dvacáté výročí od vzniku organizace. Nejdůležitější je, že neustále pomáháme novým pacientům a na schůzkách si stále máme co říct. O našich aktivitách vydáváme čtvrtletník, který vyvěšujeme v nemocnici na onkologii, na hematologii a chirurgické ambulanci. Máme také internetové stránky: www.innahavirov1997.estranky.cz

Na závěr vzkaz pro ženy i muže, kteří právě „bojují“ s touto zákeřnou diagnózou nebo jsou po léčbě delší dobu: Nebojte se, přijďte mezi nás, jsme pohodový kolektiv, nebavíme se o nemocech - naopak, žijeme aktivně a vážíme si každého dne. Dokážeme vás díky svým zkušenostem povzbudit, poradit vám a pomoci. Můžete s námi prožít spoustu příjemných zážitků.

Marčová Marta,
Vedoucí klubu INNA z. s. Havířov

Jak na Lysou horu

Je to už dávno, co jsme na nejvyšší horu Moravskoslezských Beskyd vodívali školní mládež nebo své potomky. S lítostí jsme sledovali, když na jejím vrcholu vyhořela Bezručova chata, před kterou jsme se všichni fotívali. Mezitím jsme zestárli, odešli do důchodu, a když jsme se dověděli, že Klub českých turistů se zasadil o to, aby byla Bezručova chata znovu vystavěna, smutně jsme si pomysleli, tam už se nepodíváme. Vždyť většině z nás už neslouží nohy ani srdce do výšky 1 324 metrů.

Ale! Jsme stále organizováni v ČMOS a naše sekce důchodců pedagogických pracovníků s předsedkyní Mgr. M. Návratovou přišla s nápadem - pojedeme na Lysou horu autobusem! Návrh se setkal s takovým ohlasem, že se musely objednat hned autobusy dva, aby byl zájem uspokojen. Jelo se z Ostravy do Raškovic a z Raškovic linkovým autobusem na Lysou horu.

Jel s námi i průvodce. Byl výborný vypravěč a cestou nahoru i dolů nás informoval o historii chat na Lysé hoře, fauně, floře i pověstech tohoto místa. S ním jsme si postupně prohlédli vrchol.

Začali jsme u chaty Maraton, nově postavené k počtě Emilu Zátopkovi, prošli pod impozantním vysílačem, kolem původní kamenné chaty, meteorologické stanice, horské služby až k obelisku.

Tam jsme si všichni pohládili mosaznou kótu a pomysleli, jak krásné jsou naše Beskydy. Ty pohledy do daleka stojí opravdu za to. Měli jsme štěstí, počasí nám přálo, ve slunci je všechno hezčí. Dohlédnete až k Malé Fatře, tušíte Kriváň a na druhé straně vás vede pohled přes pásmo hor až k Radhošti. Pod vámi je Frýdlant, Ostravice, kouř v dálce patří CELPAKU. Malebné jsou vesnice a vesničky pod Lysou horou.

V nové Bezručově chatě si dáte káfičko nebo pivečko, orazítkujete pohledy a vyjdete na terasu, abyste se znovu pokochali těmi krásnými horami kolem a můžete sledovat další turisty. Jsou taková "LYSARI", že jeden už má letos 323 výstupů! Uvidíte lidi na horských kolech, přicházejí i turisté se psy. Vše je zařízeno, i pesek dostane napít a na Lysé se dá i přenocovat. Tak vzhůru na Lysou horu, ať to také zažijete!

Text a foto: Jana Kašingová, účastnice zájezdu

Senioři ve Štrasburku

Vloni slavil Svaz důchodců České republiky 25. výročí od svého založení. Při této příležitosti byli oceněni aktivní členové na základní, městské, krajské a celostátní úrovni. Předsedkyni Krajské rady SDČR Moravskoslezského kraje napadlo, kromě těchto ocenění, uspořádat i zájezd do Evropského parlamentu. Oslovila našeho europoslance profesora Jana Kellera, zda by to bylo možné. Návrh byl akceptován a tak jsme 10. května 2016 autokarem odjeli směr Štrasburk. Během cesty se přidali ještě další a v Praze se autobus zcela naplnil. Organizaci zajišťovala asistentka profesora Kellera Vendula Havlíková se stážistou Věnkem Bohušem.

V Rozvadově byla poslední zastávka v Česku a pak už jsme pokračovali přes Norimberk, Karlsruhe do Štrasburku, kde jsme dojeli večer po 21 hod. Ubytovali nás v hotelu Zenitude v městečku Mützig. Po snídani jsme odjeli na prohlídku Štrasburku. Překvapilo nás velké množství autobusů z různých zemí, které rovněž přivezly účastníky k prohlídce Evropského parlamentu. Před vstupem dovnitř, jsme se podrobili prohlídce (stejně, jako bývají na letišti).

Celý Evropský parlament je monumentální stavba obrovských rozměrů. První dojmy jsme si zdokumentovali v Agoře, (kruhové nádvoří). Bludištěm chodeb jsme se přesunuli do místnosti, kde nám Jan Řebřina formou besedy povídal o historii Evropského parlamentu a současných problémech a úkolech. Na tuto besedu přišel i europoslanec profesor Keller, který krátce pohovořil o své práci a svém začlenění ve výboru pro zaměstnanost a sociální věci. Pak se odebral k hlasování, kterého jsme se rovněž zúčastnili jako diváci. Poté jsme se odebrali do haly ke společnému fotografování u vlajek členských zemí EU.

Po návštěvě Evropského parlamentu nás již čekalo historické centrum města, společný oběd v restauraci Flams i okružní plavba lodí. Pohled na historickou část města z lodě byl krásným zážitkem doplněným výkladem ze sluchátek. Jen focení přes sklo bylo náročné. Některé městské domy ze 17. stol. mají vnější fasády hrázděné. Od roku 1988 je historické centrum města s názvem Grande Île zapsáno na Seznam UNESCO. Po projíždce lodí byl čas i na pěší prohlídku města. Všichni spěchali ke Katedrále Panny Marie, která je jedna z největších gotických katedrál ve Francii.

Už zdaleka je rozpoznatelná typická asymetrická silueta průčelí štrasburské katedrály, protože dokončena byla jen jedna věž, vysoká 142 metrů. Průčelí katedrály je úžasně vyzdobené. Rozeta nad hlavním portálem má úctyhodné rozměry, její průměr je téměř 14 m. Zajímavý byl i Rohanův palác, někdejší sídlo biskupa, kde v roce 1792 poprvé zazněly tóny Marseillaisy. Chodili jsme uličkami města, chtěli jsme toho vidět co nejvíce.

Večer jsme se všichni těšili na neformální besedu s profesorem Kellerem. Debatovalo se o jeho publikační činnosti a odpovídal i na naše zvědavé otázky z působení v parlamentu.

Byl to příjemný večer s neformální zábavou.

Další den nás čekal Heidelberg. Na prohlídku města jsme měli čas dvě hodiny. Heidelberg je se svými 152 000 obyvateli pátým největším městem německé spolkové země Bádensko-Württembersko a patří k turisticky nejvyhledávanějším místům země.

Je světově proslulé svojí zříceninou zámku, historickým centrem, ale zejména Univerzitou Ruprechta-Karla z roku 1368, nejstarší na území dnešního Německa. Prošli jsme se hlavní ulicí, obdivovali krásné, opravené historické domy. Tím skončila ta příjemná část, no a dál už to byla jen únavná cesta domů, kam jsme dojeli pozdě v noci. Ale i přes namáhavou a únavnou cestu jsme rádi, že jsme tuto studijní cestu mohli absolvovat.

Děkujeme organizátorům!

Text a foto: Ing. Prošková Daniela, MO SDČR Ostrava

Byli jsme pomáhat

Jako vždy jsme se cítili velmi dobře po těle i po duši. Aktivní život nám prospívá. Stále něco organizujeme, plánujeme a připravujeme. Tentokrát jsme dostali chuť někomu pomáhat. Ani jsme se nemuseli dlouho rozhlížet a cíl naší pomoci se objevil. Zavolali nám z Domova Pohoda, že by potřebovali doprovod k uživatelům na vozíčkách, že jim chtějí dopřát procházku po Zoologické zahradě na Kopečku u Olomouce. Kdo tam byl, jistě víte, že tamní terén je pro vozíčkáře jako malé Alpy. Kopce nahoru a dolů.

Doba odjezdu byla stanovena a setkali jsme se všichni ve vstupní hale Domova Pohoda. Můj příchod ztropil rozruch mezi „aktivními“, neměla jsem totiž předepsaný úbor, který jsem sama doporučovala a mezi přítomnými to vzbudilo nelibost. Ihned mi dávali najevo svoji nespokojenost, že oni musí a já nemám... a tu nespokojenost projevovali hlasitým komentováním a hurónským smíchem. Byli jsme (jako vždy) tak hlasití, že nás paní ředitelka přišla vyzvat ke ztišení nebo (ještě lépe) k opuštění prostor. Měla prý důležitou radu. Vypakovali jsme se tedy před domov duchodců, pardon před Domov Pohoda, kde se možná za pár let ocitneme na vozíčku také, a v devět hodin, za perfektní organizace ošetřovatelek jsme byli všichni nastoupeni.

Nejprve se nalodili vozíčkáři a pak my. Jejich průvodci pobrali všechny věci, včetně pojízdného bufetu, pak jsme nasedli my - „aktivní“. Já musela sedět za trest odděleně, protože jsem neměla předepsaný úbor (to víte, pravidla musí být přísně dodržována a kdo nedodržuje, musí být potrestán) a vyrazili jsme na výlet. Jsem ráda, že nás bylo hodně vidět a hodně slyšet. Největší zájem o nás měly děti, které vídáváme často ve skupinkách a jedna taková skupinka vypadala jako pampelišky. Sportovně jsme se s nimi zdravili pokaždé, když jsme se míjeli, ať už to bylo u klece s tygry nebo ohrady s bílými vlky. Surikaty nás zdravily svým obvyklým postojem, nad hlavami nám kroužili motýli a křičeli ptáci, slunko hrálo, mráček ani jeden. Zdolali jsme poslední kopec a než jsme se všichni opět setkali, přišla únava. Tu jsme spláchli pivem a tentokrát již s veselou náladou jsme se vypravili zpět k domovu. Kde si poradili lidé, byť měli bolavá kolena a nahrbená záda, tam zklamala technika. Autobus se přehříval, ale po několika nucených přestávkách nás přece jen dopravil na poslední kopec u benzinky na kraji Bruntálu, odkud jsme museli již pěšky. Když jsem se z vrchu dívala na toho klikatícího se hada vozíků s unavenými, ale spokojenými staroušky, byla jsem ráda za tento počín. „Aktivní“ mě zase přijali mezi sebe, moji neustrojenost mi odpustili a večer jsme jistě všichni usínali propojení společným zážitkem a s dobrým pocitem u srdce.

Text a foto: Bc. Růžena Urbanová, Aktivní senioři Bruntálu, z.s.

K čemu jsou dobré kluby

V ostravském klubu Společnosti senior tráví volný čas v zájmových aktivitách hodně seniorů a těší se na další. **K čemu je klub dobrý? Kdo tam chodí a proč?** Tyto a další podobné otázky si možná sami často pokládáte. A tak nás napadlo položit je jednomu členu klubu - Bohumíru Holubovi - členovi zájmového kroužku, kde přítomné zajímá a spojuje společný zájem - naučit se anglicky. A že členství v klubu není jen místní zájem o tom svědčí skutečnost, že představovaný člen klubu dojíždí dvakrát týdně z Frenštátu p. R.

Jak to vlastně v klubu chodí?

Já chodím do klubu každé pondělí a středu. Kroužků s výukou angličtiny je několik podle úrovně znalosti řeči. A protože v pondělí je i němčina a ruština, tak to absolvuji pěkně po sobě. Konkrétně kroužek angličtiny navštěvuji již tři roky. Anglicky mluvit, psát a rozumět potřebuji z toho důvodu, abych dobře rozuměl přátelům ze zahraničí.

V roce 2006 jsme vystoupili s naším souborem Radhošť z Trojanovic v 15 městech jižního Texasu v rámci akce 100 let vystěhovalectví. Byla to města, kde naši krajané mají své krajské organizace. Přistáli jsme na mezinárodním letišti George Bushe v Houstonu a navštívili i další města - Galveston, Corpus Christi, hlavní město Austin, Frenstat, Hostyn, Frydek, Dubina a další.

V roce 2009 a 2013 jsem na pozvání mých přátel vystoupil se svou kapelou v Houstonu na Czech Springfestu a kromě toho jsme vystoupili v několika dalších texaských městech, kde byl zájem o naši hudbu. Zároveň jsem dlouholetým členem valašského folklorního souboru Radhošť z Trojanovic. Mimo festivaly a slavnosti hrajeme, zpíváme a tančíme na různých místech v ČR i v zahraničí. Již několik let také tančíme pro cestovatele z USA, kteří absolvuji výlet po východní Evropě a jsou zvědaví, jak se žije lidem, kteří až do změny režimu žili v tzv. sovětské zóně.

Jak probíhá výuka?

V kroužku angličtiny se snažíme hovořit anglicky, vyprávíme si osobní zážitky z cest po Evropě i ze zámorí. Když někdo navštíví např. Kanadu, vypráví o pobytu a svých dojmech z této země. Vypráví o městech, které navštívil, jaké zajímavosti viděl, a rád odpoví i na další dotazy. Všechno pokud možno anglicky.

Vím, že někdy si nosíš kytaru i do kroužku...

V kroužku se učíme zejména podle učebnice „Angličtina pro samouky“ nebo „Angličtina pro jazykové školy“. Aby výuka angličtiny byla zábavnější, přišla lektorka s nápadem a zpíváme také anglické písničky. Sehnali jsme anglické texty a já je při zpěvu doprovázím na kytaru, někdy i na harmoniku.

O prázdninách je v klubu volno, ale stejně se setkáváme. Sice neplánovaně a bez učebního zadání, ale rádi se vidíme. Během roku dáváme dohromady vybrané písně a pak se sejdeme u naší paní učitelky Marty v Michálkovicích na zahradě. Tam probíhá bezvadné setkání, mluvíme něco anglicky, něco česky a také zpíváme při kytarě a akordeonu anglické i české písničky. Při tom ochutnáváme různé dobroty, které členky připravily, a v horkém létě také testujeme různé nápoje. Jedno takové setkání máme právě za sebou a už se těšíme na pokračování a setkávání po prázdninách - v září - v klubovně Na Jízdárně.

A k úvodní otázce k čemu jsou kluby dobré? Mimo vědomostí lze zde získat přátele, máme plno vzpomínek a zážitků, které by se sem všechny ani nevešly.

Se členem ostravského klubu Společnosti senior, z.s. Bohumírem Holubem pro Čtvrtletník seniorů „SeniorTip“ rozmlouvala Ludmila Holubová (podobnost příjmení je zcela náhodná).

Hudební odpoledne v hudebním klubu PARNÍK

Programem provázel moderátor Petr Šiška, hrála a zpívala skupina Veselá Trojka, DUO Aramis, Black-Band sólovým zpěvem doplnila program zpěvačka Marta Vančová, kouzelnickým vystoupením obohatil program kouzelník Petr Kravčík. Do moderátorských vstupů programu se rovněž zapojil hejtmán Moravskoslezského kraje Miroslav Novák.

Před zahájením programu předala paní Sekaninová materiály k luštění křížovek seniorům, kteří se chtěli zapojit do Křížovkářské ligy. Celkově bylo přítomno přes 90 seniorů, za sdružení OSŽ železničářů bylo přítomno 24 seniorů. Při losování cen měly štěstí naše členky Miluška Janická, Marie Verčimáková a Marie Hercikova - obdržely CD s hudbou přítomných skupin. Program a hudební produkce byla provázena velkým potleskem přítomných seniorů, domů si všichni nesli pocit příjemného zážitku. Hudba produkováná tzv. naživo přináší silnější zážitek než poslech v TV protože jsme se mohli přidat a zazpívat si s účinkujícími skupinami.

Poděkování patří panu Ivanu Sekaninovi, že nás jako klub seniorů na tuto akci přizval.

Helena Čiklová,

Předsedkyně sdružení seniorů OSŽ Ostrava hl.n.

Vědecká knihovna není jen pro vědce!

Jistě všichni víte, kde se v Ostravě nachází Nová radnice. Možná ale netušíte, že v přízemí jejího pravého i levého křídla je umístěna Moravsko-slezská vědecká knihovna v Ostravě. Ta byla v budově radnice otevřena již v roce 1951, a to provizorně na pět až deset let, sídlí zde však dodnes. Velkým plusem je tudíž původní genius loci, který na vás dýchne hned při vstupu do knihovny, přestože její nabídka je zcela moderní a aktuální.

Knihovna nabízí prostřednictvím elektronického katalogu k zapůjčení až 630 000 knih (včetně map a hudebnin), z toho půjčuje domů cca 607 000 knih. Nejvíce půjčovaná je odborná literatura z oblastí sociologie, psychologie, lékařství, historie, ekonomických věd a obchodu. Následuje beletrie, kde s přehledem vítězí detektivky a thrillery. V knihovně si můžete vybrat k přečtení či prohlédnutí také veškeré časopisy a noviny, které v ČR vychází.

Velmi bohatý je rovněž fond pro slabozraké čtenáře, překvapí vás množství audioknih i hudebních CD. Knihovna půjčuje rovněž deskové hry. Samozřejmostí je bezplatný přístup na internet. **Registrace čtenáře na 6 měsíců stojí 100 Kč, senioři od 70 let mají registraci zcela zdarma!**

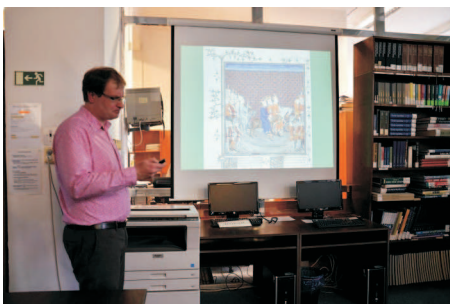

A jaké jsou přímé zkušenosti návštěvníků knihovny?

Vyzpovídali jsme dvě stálé čtenářky:

Paní Vlasta (73 let) navštěvuje knihovnu od roku 2011. Prakticky denně využívá internet, ve studovně si čte odborné časopisy, půjčuje si odborné publikace, zeměpisné průvodce a mapy. Za nedostatek (způsobený malými prostory) považuje výběr knih pouze prostřednictvím elektronického katalogu, schází ji regály plné knih, které by si mohla sama prohlížet. Jako velké plus bere především ochotné knihovníky a milé pracovnice v recepci.

Paní Eva (68 let) je čtenářkou knihovny již 18 let. Dříve si půjčovala především odborné knihy a studijní materiál z oboru ekonomiky, líbilo se jí, že každé téma si u nás může dohledat daleko do minulosti. Dnes navštěvuje knihovnu, aby si přečetla deníky, nové časopisy, má zájem o články na téma lékařství, psychologie a vaření. Rovněž denně navštěvuje internet. Se službami je velmi spokojena.

Studovna ▼

Křest knihy Miloše Poláška

Samozřejmostí je bohatý program knihovny vhodný i pro aktivní seniory. Každý měsíc můžete navštívit Desko-hraní (odpoledne deskových her), kde se setkávají zájemci od dvanácti let až do devadesátí a zažívají spoustu humorných situací nad hrami známými i zcela novými. Veřejnost (a nejen registrovaná) může rovněž navštěvovat zajímavé přednášky z různých oblastí.

▲ Přednáška o Karlu IV. ◀ Přednášející - Marek Zágora

V září je přichystáno povídání s nadšenou cestovatelkou Evou Učňovou o Islandu. V říjnu a listopadu zabrousíme s velmi oblíbeným přednášejícím Markem Zágorou do historie, abychom si poslechli zajímavosti o přebohatých hodinkách vévody z Berry a pařížském zlomku Dalimilovy kroniky. Křty knih a literární setkání (např. s básnířkou a novinářkou Evou Kotarbovou) jsou již pravidlem a zajímavé knižní výstavy jsou také pro stálé návštěvníky samozřejmostí.

O všech akcích knihovna pravidelně informuje na svých webových stránkách www.svkos.cz, kde je rovněž možné se přihlásit k odběru elektronického zpravodaje. Ten bude od září vycházet každý měsíc.

Zveme proto všechny do knihovny, neboť jak tvrdí s humorem jeden náš návštěvník: „**Chodit do vědecké knihovny patří k dobrým mravům.**“

Adresa knihovny:
Prokešovo nám. 1802/9,
Moravská Ostrava, 702 00
Telefon: 596 118 881
Otevírací doba: Po-pá 9 - 19 hod.
Sobota: 8:30 - 12 hod.

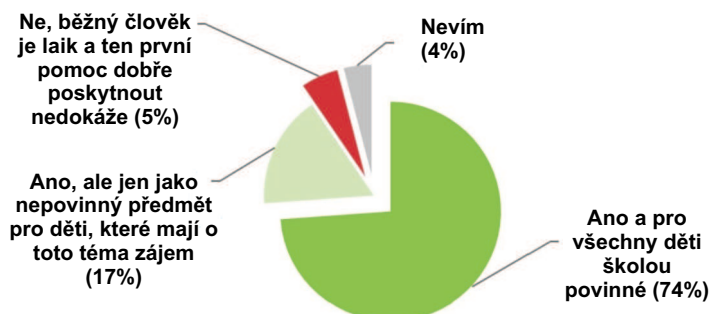
Víte, že...

Průzkum ukázal, že znalosti o poskytování první pomoci jsou zastaralé

Světový den první pomoci se od roku 2000 koná vždy druhou sobotu v září. Vyhláší jej každoročně Mezinárodní federace červeného kříže a červeného půlměsíce a propaguje důležitost znalosti první pomoci.

Poskytování první pomoci nahání lidem strach. Nevěří si nebo se nechtějí od nemocného nakazit. Vyplynulo to z výzkumu, který mezi širokou veřejností provedla společnost Zentiva. Odborníci proto doporučují seznamovat se základy první pomoci už v dětství. I proto Zentiva připravila kurzy, na nichž záchranáři učí první pomoc už prvňáky.

Má být výuka první pomoci součástí základního vzdělávání?

Přímou zkušenost se záchranou člověka má v České republice 22% lidí. Většina Čechů zatím první pomoc poskytovat nemusela, a jsou za to rádi. „Z průzkumu, který jsme provedli, vyplynulo, že 82% lidí má strach, že pomoc nezvládnou a pacient zemře. 63% dotazovaných také přiznalo obavy, že se od pacienta sami nakazí,“ přibližuje výsledky výzkumu Libor Kytýr, ředitel komunikace v Zentivě.

Záchranáři veřejnost uklidňují. „S případy, kdy by laik svojí pomocí pacientovi výrazně ublížil, se v praxi nesetkáváme,“ uvádí ředitel Zdravotnické záchranné služby (ZZS) Středočeského kraje Martin Houdek. Může se třeba stát, že pomáhající při resuscitaci zláme pacientovi žebro, ovšem za cenu záchrany života.

Lidé si nevěří, ale i přes silné obavy by se většina lidí postavila k záchraně člověka čelem a 63% Čechů by se snažilo první pomoc poskytnout. „Polovina lidí tvrdí, že by se o poskytnutí první pomoci pokusila, ale zároveň si nejsou jisti svými schopnostmi. Jen 14% věří, že by to zvládlo,“ přibližuje Libor Kytýr. Celých 31% Čechů ale přiznalo, že by se o záchranu raději nepokoušelo, ze strachu, že stav pacienta ještě více zhorší.

Obavy při poskytování první pomoci

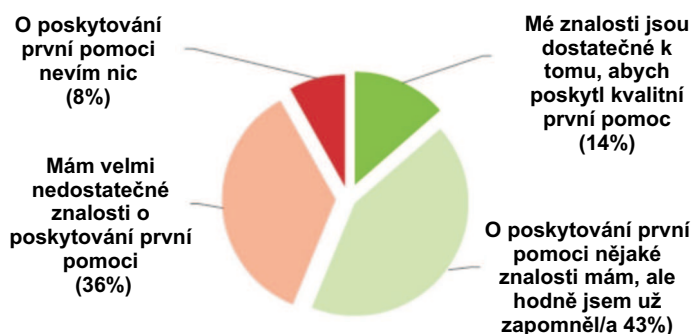
Ajak to potom vypadá ve skutečnosti?

Lidé, kteří se do kritické situace již dostali, se podle svých slov o záchranu v naprosté většině případů pokusili. Pouhé jedno procento dotazovaných přiznává, že pomoc neposkytli, ani nezavolali záchranku. „Pokud člověk třeba na ulici potřebuje resuscitaci, je ve většině případů odkázán na pomoc kolemjdoucích. Mozek totiž vydrží bez kyslíku pouze tři až pět minut. A sanitka přijíždí zhruba po deseti minutách od zavolání,“ upozorňuje Martin Houdek. Čím více lidí tedy ví, jak poskytnout první pomoc, tím lépe.

Děti vědí mnohdy víc, i proto spustila Zentiva loni na podzim projekt, v němž učí prvňáčky základy první pomoci. „Malé děti se rychle učí a základy první pomoci si dobře pamatují. Navíc nejsou zatížené starými pravidly jako většina dospělých,“ vysvětluje Martin Houdek, proč je výuka dětí důležitá. „Pravidla první pomoci se před lety změnila, a to docela výrazně,“ připomíná Martin Houdek. „Nově už se například nejižuje tep, minulostí je i dýchání z úst do úst. Takže dospělí, kteří se se základy první pomoci setkali naposledy jako děti, mají co dohánět. A není jich málo. „Z průzkumu vyplynulo, že dvě třetiny populace získaly stěžejní informace o poskytování první pomoci ve věku do dvaceti let. Potvrdilo to i 54% seniorů nad 60 let. Jejich znalosti jsou tedy více než 40 let staré,“ upozorňuje Libor Kytýr. Ve věku nad 25 let si základy první pomoci připomíná jen 10% spoluobčanů.

Pokud by Češi informace o první pomoci potřebovali, hledali by je na internetu popřípadě u lékaře. Alespoň to tvrdí 47% respondentů.

Hodnocení znalostí o první pomoci

Zentiva, společnost skupiny Sanofi, je přední mezinárodní farmaceutická firma, která vyvíjí, vyrábí a distribuuje cenově dostupná generická léčiva. Zentiva působí ve více než 50 zemích Evropy, Blízkého východu a Afriky. Zentiva zaměstnává celosvětově 6 000 lidí.

Také **Oblastní spolek Českého červeného kříže Ostrava** pořádal s podporou grantu **Statutárního města Ostravy** proškolení žáků 9tých tříd v poskytování první pomoci pod názvem **"PRVNÍ POMOC PRO ŽIVOT"**. Školení bylo věnováno teoretické přípravě i praktické části a cvičení na namaskovaných figurantech.

Oblastní spolek ČČK Ostrava nabízí celou řadu školení a kurzů první pomoci - pro děti, mládež, členy ČČK i širokou veřejnost. Jsou držitelem evropského certifikátu pro výuku první pomoci EFAC a akreditace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. S výukou první pomoci mají mnohaleté zkušenosti, každoročně vyškolí jen v Ostravě v laické první pomoci přes 1000 osob.

Ve vlídném objetí krásy a klidu

Kdo by právě toto nechtěl zažít? Vždyť většina našich dnů obnáší starosti, povinnosti a spěch. Čas od času by každý z nás chtěl od toho ruchu a shonu někam utéci. A představte si, že to je možné. Vlídná náruč lázní Luhačovice je den co den připravena vás obejmout, povzbudit a uklidnit. V našem blízkém okolí snad nenajdete příjemnější kout plný zeleně, klidu a čistého ovzduší. Lázně, rozkládající se v údolí mezi kopci Vizovické vrchoviny a Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty, si zamilovala řada známých osobností. Např. hudební skladatel Leoš Janáček je navštívil pětadvacetkrát. Coby muž v letech zde dokonce poznal jednu svou velkou lásku - Kamilu, která ho inspirovala ke složení opery "Osud". Pro Luhačovice měl slabost nejen tento hudební velikán, jejich kouzlu propadlo mnoho osobností z různých oblastí umění. Pokud vás to zajímá, prohlédněte si novou stěnu se jmény významných návštěvníků, kterou najdete na Masarykově ulici, plné obchůdků a kavárniček lákajících k posezení a přátelským schůzkám.

Luhačovice od 17. století patřily šlechtickému rodu Serenyiů, v jejich držení zůstaly do roku 1945. Tento rod sehrál v dalším rozvoji tohoto místa mimořádnou úlohu. Serenyiové si uvědomili význam léčivých vod a jejich využitelnost pro podnikání. První pramen, který pronikal na povrch s hlasitým bubláním, se nazýval Bublavý až do konce 18. století, kdy byl přejmenován a označen názvem odvozeným od křestního jména mužského člena šlechtické rodiny Amanda Serenyiho; dodnes nese jméno Amandka.

Postupně se objevily další prameny, začaly se stavět první hostince a ubytovací domy. Šířily se zprávy o úspěšném léčení a hostů stále přibývalo. V r. 1795 byla vystavěna kaplička Svaté Alžběty, na jejíž fasádě byl zpodobněn znak hraběcí rodiny Serenyiů. Hlas zvonu na její věžičce oznamoval začátek a konec léčebného dne. Kaple stojí dodnes a je nejstarší stavbou lázeňského středu.

Koncem 19. století zastihla luhačovické lázně stagnace a hrozící úpadek. Vše se změnilo příchodem skvělého lékaře MUDr. Františka Veselého. Narodil se v roce 1862 v Bystřici nad Pernštejnem. Po vystudování Karlovy univerzity v Praze působil i jako vojenský lékař (např. v Sarajevu). Důležitým mezníkem jeho života se stala návštěva Luhačovic v roce 1898. Místo ho okouzlo, a to i přes to, že tehdy bylo v dosti zanedbaném stavu a bez dopravní dostupnosti. Dobře si uvědomoval jaký potenciál pro zdraví skrývají zdejší prameny a všemožně usiloval o vytvoření akciové společnosti, která by vybudovala moderní lázeňské středisko; to by kromě plnění léčebného poslání bylo i střediskem kulturním a společenským. Cesta to nebyla vůbec lehká, ale úsilí doktora Veselého bylo nakonec korunováno úspěchem. V roce 1902 byla akciová společnost konečně vytvořena a lázně odkoupila od hraběte Szerenyiho. Vedení společnosti se ujal právě doktor Veselý. Dnes si tohoto muže mohou návštěvníci připomenout při pohledu na jeho sochu, umístěnou na lázeňském náměstí, kterým každý návštěvník musí projít.

Ale vraťme se do současnosti. O celkový vzhled lázní se stará vedení akciové společnosti. Nejde jen o údržbu překrásného, zcela unikátního souboru staveb ve stylu lidové secese architekta Dušana Jurkoviče, ale postupně o údržbu všech lázeňských budov, které dostávají nejen nový "kabát", ale i vnitřní vybavení.

Vedení lázní zajišťuje i péči o zeleň - např. vysazení nové aleje stromů podél kolonády. Ať už přijedete jako pacient, nebo "jen" jako návštěvník na několik dnů, určitě se zde nudit nebudete. V lázeňském divadle s velmi

pěkně zrekonstruovaným vnitřním prostorem se téměř denně něco odehrává. Můžete zhlédnout zajímavá divadelní představení, obdivovat známé pěvce, populární zpěváky i koncertní mistry. V hlavní sezóně jsou pořádány tradiční koncerty u Společenského domu. Těmto koncertům ovšem směle konkurují ptačí koncerty ve větvích stromů. A to je teprve krása! Chce to jen "opeřeným zpěváčkům" popřát sluchu - např. na tzv. "Ptačím náměstí" za hotelem Palace u výborného pramene Amandka. Přivede vás tam alej kaštanů. Pak už stačí jen se dívat a poslouchat. Pocítíte to vlídné a okouzující objetí krásy a klidu. Tento malebný kout na jihu Moravy lahodí nejen oku, ale i tělu a duši. Návštěvníky lákají koupele, masáže, inhalace i vzorné služby poskytované příjemným personálem. Při procházce Masarykovou ulicí (jejíž oprava trvala sice dlouho, ale čekání se vyplatilo) neodoláte teplým lázeňským oplátkům.

Dnešní Luhačovice okouzluje i houslového virtuosa Václava Hudečka. Známý umělec zde pořádá letní kursy pro nadané houslisty. Lázně inspiroují i mnohé naše malíře či sochaře, jejichž díla si v klidu můžete prohlédnout v pěkné galerii na konci kryté kolonády. Nedaleko můžete obdivovat tzv. "bruselskou fontánu". Fontána byla do Luhačovic přenesena ze světové výstavy EXPO 1958 v Bruselu, kde zdobila nádvoří československého pavilonu.

Kdo zatouží vymanit se aspoň na chvíli z lázeňského ruchu, může si dopřát malou procházku. Stačí projít parkem kolem secesního hotelu "Jestřábí" a opravované plovárny a vydat se vzhůru po pohodlné cestě k luhačovické přehradě. Také tam najdete spoustu zajímavých staveb, lesních cest a na informační tabuli se můžete seznámit s historií přehrad.

Tolik malá "ochutnávka" z kouzelného místa na jihu Moravy. Přijďte se přesvědčit na vlastní oči a všechno vyzkoušet na vlastní kůži. A pak určitě zjistíte, že veškeré lichotivé celostátní tituly, které tyto lázně dostávají, jsou opodstatněné a tomuto místu právem patří. Já sama jsem krásy Luhačovic coby návštěvník-rekreant vychutnávala a obdivovala už mnohokrát. Rozhodně doporučuji:

ZKUSTE TO TAKÉ...

Hana Kuchařová

II. ročník soutěže o nejsympatičtější seniorku

Organizátorem byl **Senior klub** při **Městském obvodu Ostrava-Jih**. Senior klub pod vedením paní **Šárky Zubkové** připravil zajímavou akci, která se snad stane tradicí...

Vítězkou soutěže byla **Radmila Svršková**, 1. vícemiss (a zároveň Miss sympatie) se stala **Marcela Poláčková** a 2. vícemiss byla zvolena **Jana Damaskinu**.

Moderátory večera byli **Zdeněk Kačor** a **Šárka Zubková**. Součástí soutěžního odpoledne byl také pestrý kulturní program.

Vedoucí Senior klubu **Šárka Zubková** s adeptkami na Miss Babča předvedly rovněž zajímavé taneční kreace, které obecenstvo odměnilo patřičným potleskem.

"Letos to bylo ještě složitější než loni. Výkony jednotlivých soutěžících o titul byly vyrovnanější a do poslední chvíle to bylo napínavé," prozradil člen poroty **starosta MOB. Ostrava-Jih Martin Bednář**.

Sál byl zcela naplněn a každou soutěžící publikum nadšeně povzbuzovalo. Obecenstvo také volilo Miss sympatii. Cenu získala **Marcela Poláčková**.

Autorka fotoreportáže: Hana Papežová